

Domn. Dr. Lazar Micih Direct.
Palatul Cultural Arad

Aradul Leafului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorității 1000 L. pe an.

* Fuziune = Difuziune

În viața noastră politică, s'a ținut întotdeauna la ordinea zilei, ca un spectacol de distracție. ca ceva hazliu și comic chestiunea fuziunii partidelor, național-țărănesc.

Ani de-arândul opinia noastră publică a fost ocupată de încheierea acestei căsătorii politice, până a început lumea să se plictisească și să se disgeste.

Pertractări și iarăși pertractări, începute și intrerupte, până în fine s'a făcut o alianță, în care nime nu punea multă încredere.

S'a dovedit după scurt timp, că totul a fost mai mult o aglomerație nefirească și nesincera.

A părăsit partidul național dl Vasile Goldiș, dl Nicolae Iorga, Stelian Popescu, Argentoianu și mai în urmă dl dr. Nicolae Lupu, ducând cu el fiecare, un număr însemnat de aderenți și forțe de muncă.

S'a dovedit astfel, că partidele fuzionate, nu s'au contopit în măsură, a da țării un organism tare și capabil de conducere.

Certurile și neînțelegerile interne au izbucnit în afara și prezintă azi un nou semn de slăbiciune.

Prin plecarea dlui dr. Lupu și aderenților săi, partidul fuzionat se vede atins grav în forțele sale.

Pertractările vor începe de nou, în dreapta și stânga.

Acum se vede cât de justifi-

cat a fost pasul acelor, cari s'au retras înainte cu un cîș, neînțelegând să continue jocul ridicol și fără rost al conducerii național-țărăniste.

Escluderea dlui dr. Lupu din partidul naț.-țărănist.

București. — În adunarea de Sâmbătă a partidului național-țărănist dl dr. Lupu și adepții dsale au fost excluși din partid.

Guvernul englez

a trimis o notă oficială la guvernul din Moscova avertizându-l că în cazul când nu-și schimbă atitudinea față de Anglia și interesele ei, va rezilia contractul comercial Anglo Rus.

Eri s'a semnat

pe lângă ceremoniile obișnuite convenția de concesiune engleză, din partea delegatului englez Anallei și ministrului de externe chinez Csen.

Internaționala II-a contra teroarei bolșevice

Paris. — În ultima ședință a conferinței Internaționalei II, comitetul executiv a votat o rezoluție prin care protestează contra regimului barbar, întărit de bolșevici față de intelectualii, țărani și muncitorii socialiști din Rusia. Spre a salva viața celor arestați și exilați din Rusia, conferința invită partidele din Internaționala II precum și presa socialistă din toată lumea, să întărească lupta pentru încetarea regimului terorist din Rusia.

Sinistrații

Iubirea semenilor tăi și mila față de cel oropsit de soarte, sunt calitățile cari caracterizează o societate ce se pretinde civilizată.

Operile de caritate, făcute de către oamenii cu sufletul cultivat, pare că recompensează toate barbariile ce s'au făcut și se fac încă și astăzi pe pământ.

Ce mulțumire mai trainică există pe pământ, decât mulțumirea ce ți-o dă faptul, că în bilanțul de fiecare zi, poți să încrestezi pe răbojul faptelor tale — o nouă faptă bună.

Ieșind în stradă, vezi atâtea frunți încruntate de greul mizeriei ce apasă pe atâția din semenii tăi. Câtă trudă nu vezi săpată pe fețele brăzdate ale oamenilor, în alergarea după un codru de pâine.

Vieța este o luptă — îmi vei răspunde cu toată dreptatea — lupte fiecare pentru a și câștiga existența și să nu fie avizat la mila nimănui. Da, dar sunt unele lovituri față de cari forța slabă a omului nu e în stare să se apere, lovituri pe cari nu poate să le evite.

Văzuta-i un incendiu în miez de noapte? Când casa se prăbușește cu puțin, după ce ai căsăii abia au avut timpul să se refugieze din ea?

Ai văzut sau cel puțin ai cîștit panica ce o produce revărsatul în valuri al unei ape, peste semănăturile sau locuințele gos-

podarilor pacinici. Atunci cu siguranță vei avea convingerea că forța omenească, față de aceste două cumplite elemente ale naturii — stă neputincioasă.

În ce hal și mizerie se găsesc săracii oameni după unul din aceste două dezastre încercate. Rămăși în stradă cu puținul ce-au putut salva din ghiarele acestor feroși monștri — ce consumă tot ce le vine în cale — singur cu nădejdea milei deapropelui.

Aveți ocaziunea să ușurați puțin soarta acestor nenorociți, să ștergeți o cută de pe fruntea încrețită de durerea și grija zilei de mâine — a acestor nenorociți — în ziua de 1 Martie cor. când se aranjează un mare bal în toate sălile Palatului Cultural din Arad, în beneficiul sinistraților, sub patronajul doamnei și domnului ministru Averescu.

In cinstea d-lui Beneș

Praga. — Ministrul României, dl Filodor, a dat ieri în saloanele legației Române, o mare serată de gală, în onoarea dlui ministru Beneș. A luat parte la serată, întreg corpul diplomatic, reprezentanții autorităților, precum și înalta societate din Praga.

Acord ruso-japonez

Paris. Din Moscova se anunță semnarea unui acord ruso-japonez prin care se concesiunea unei societăți japoneze exploatarea petrolului din nordul insulei Sakalin, pe o suprafață de 1000 km. pătrați pe coasta orientată a insulei, pentru explorări de petrol.

Spre fonografia instantanee

Puțini sunt inventatorii cari au cunoscut fericirea unei consacări oficiale în momentul când îndeau voiața lor într'un ultim efort pentru a atinge în sfârșit ținta. Fericirea aceasta era rezervată de curând unei perechi de cercetători uniți printr'o mutuală dragoste și prin același ideal. E vorba de dna și de dl M. Morton-Johnson, al căror procedeu de înregistrare fonografică pe materii suple a fost oficial prezentat în sala institutului de fonetică la Sorbona, de dl Pernot, în cursul unei ședințe prezidată de decanul facultății de litere, dl Brunot.

Profesorul Pernot a ținut să arate marile interese al acestei descoperiri. În condițiuni termice, chimice și electrice determinate, fără alt ajutor decât acel al unui vârf, și a două solvante, inventatorii înregistrează orice sunete și le reproduc instantaneu, exact cât timp trebuie pentru a se înrula până la poziția de plecare filmul imprimat.

Această demonstrație, dl Pernot a făcut-o în fața decanului și a invitaților: el a recitat în fața unui pavilion conic, a cărui deschizătură măsoară 10 cm. diametru, fabula lui La Fontaine »Corbul și Vulpă« și 15 secunde după aceea vocea lui răsună din nou, emisă de film, reproducând absolut verisimilul pe care le recitase.

S'a vorbit de multă vreme de înregistrarea luminosă a sunetelor pe bande cinematografice. Prima idee pare a fi aparținut unui francez, dl August Lauste, al cărui brevet există din 10 Iulie 1913. Ea a avut o a doua reavare prin îngrijirea unui inginer american, dl Forest, care a brevetat un sistem în August 1921. Dar se poate spune că aceste procedee nu au eșit din laboratorii și nu sunt decât moduri ingenioase, sigure, de fotografie a sunetului.

Brevetele Morton Johnson pornesc dela un principiu diferit. Ele se referă la înregistrarea sunetelor cu ajutorul

unui ac legat de o diafogramă vibrantă și sprijinită pe o suprafață înregistratoare supla, animată de o mișcare continuă și compusă dintr'o substanță care se lasă imprimată de ac formând o urmă ondulată, după modul înregistrărilor fonografice obicinuite.

Încercările precedente făcute pe materie supla nu au dat nici un rezultat practic. Nu s'au obținut decât imprimări grosolane și improprii unei reproduceri fidele a sunetelor probabil din cauza stării prea ramolite sau pastoase a materiei în momentul când ea suportă atecul acului și de asemenea neregularităților produse de solidificarea particulelor aruncate în afara brazei de acul vibrant.

Dna și dl Johnson au evitat aceste neajunsuri, aplicând pe suprafața înregistrată un strat îngust de lichide solvante convenabile, în două puncte apropiate de ac, înaintea și înapoi acestuia. Acest ac e de alifal încălzit pentru a lămuia mai mult substanța care a fost acoperită de solvant.

În aceste condițiuni, înmuierea locală nu se produce decât pe o bandă în-

gustă, dar suficientă pentru înscrierea liniei ușor ondulată, săpată de ac și a cărei suprafață se află netezită și curățată de al doilea solvant, astfel încât reproducerea sunetelor este extrem de curată. Trebuie observat de asemenea că faptul de a se micșora în acest mod lungimea unsoarei solvante permite să se reducă la minimum timpul necesar evaporării sale, astfel că în cazul unui film, acesta poate fi rulat imediat după înscriere.

Aparatul funcționează în modul următor: trecând la contactul primului fiil, filmul se umezește de solvant, se înmoaie instantaneu și ajunge în contact cu vârful acului încălzit și vibrant care îl face pastos înainte de a înscrie brazda voită, porțiunea astfel imprimată trece îndată sub al doilea fiil, care curăță brazda și marginile sale atât prin acțiunea disolvantă a lichidului care o îmbibă cât și prin acela a frecării fiilului.

Această descoperire este foarte interesantă din mai multe puncte de vedere, fiindcă ea încrețează direct în-

Vizita dlui ministru Trancu-Iasi la Timișoara

— Primirea din gara Domnița Elena-Doamna. — La sindicatul industriștilor. — Doleanțele muncitorilor fără de lucru — Conferința dlui ministru la teatrul comunal. — Inspectarea căminurilor de ucenici. —

Sâmbătă 19 Februarie c., a sosit la Timișoara, venind cu simphonul de București, dl Grigore Trancu Iasi ministru muncii și al ocrotirilor sociale, însoțit fiind de dñii: C. Cercel, directorul general al cooperativelor, Titus Axente, directorul general al băncilor populare, Dachiade, prefectul județului Brăila, Dumitrescu Bumbesti, inspector general al cooperației, Dimitrie Șerban, deputat al Covurluiului și dl Constanțescu șef de cabinet al dlui ministru Trancu.

Primirea la gara Domnița Elena din Timișoara

Am remarcat pe peronul gării următoarele notabilități și persoane, sosite pentru primirea dlui ministru Trancu-Iasi:

dr. A. Bogdan, prefectul județului, dr. I. Teicu, prefectul județului Caraș, Gh. Andraș deputat, dr. M. Grosșu n. senator, I. Oprea președintele Camerei de Comerț, dr. Valer Liuba prefectul poliției, Liviu Faur director în ministerul industriei, Gh. Botez inspectorul muncii, N. Șosdean directorul Camerei Cercuale, dr. Schmitz consilier comunal, Don Mardan directorul fabricii de tutun, Oiaru și Petcu secretarii corporațiilor muncitorești și elevii școalelor de ucenici.

La descinderea din vagon, dl dr. A. Bogdan, prefectul județului a rostit o scurtă cuvântare de bunăvenire, în numele județului, dl dr. Schmitz, consilier comunal a prezentat salutul locuitorilor acestui oraș, dna dr. Bogdan a predat dlui ministru un frumos buchet de flori.

La sindicatul industriștilor

După această primire frumoasă și cordială, dl ministru, împreună cu însoțitorii și capii autorităților au mers la sindicatul industriștilor, unde aștepta comitetele tuturor ramurilor de meserii și comerț, în numele cărora, dl inginer Klei, președinte, salută pe dl ministru, rugându-l să sprijinească, în marginile posibilităților și pe micii industriști și comercianți, — iar dl Olariu în numele corporației meseriașilor, rugând pe dl ministru să asculte și glasul micilor meseriași, atunci când e vorba de interesele lor.

Banchetul la corporația meseriașilor

Corporația meseriașilor a oferit în onoarea dlui ministru Trancu Iasi un banchet la care au participat aproape 250 persoane.

Au toastat dl ministru Trancu-Iasi

pentru M. S. Regele, dl dr. A. Bogdan, prefectul județului Timiș-Torontal, P. Hollinger, Andraș etc.

Delegațiile muncitorești

La ora 3 dl ministru Trancu Iasi înapoiindu-se la prefectură, a primit delegațiile meseriașilor, muncitorilor și micilor comercianți, cari au expus doleanțele lor. Sindicatele micilor meseriași au cerut desființarea taxelor maxime și desființarea atelierelor muncitorești cari fac o concurență neloială micilor patroni. A urmat apoi delegația muncitorilor fără lucru, care au expus situația critică în care se găscese acești muncitori cerând ca lucrările edilitare și județene să înceapă mai curând, pentruca muncitorii să poată avea de lucru. Doleanțele muncitorilor au fost cuprinse într'un memoriu, care a fost predat dlui ministru al muncii.

Dl ministru Trancu-Iasi, după ce a ascultat doleanțele muncitorilor fără lucru și după ce a luat referințe dela factorii competenți a făgăduit că va face tot ce-i stă în putință, pentru ca să remedieze această stare de lucruri. Pentru acest scop dsa va face un călduros apel la marii comercianți și industriști din localitate.

În urmă s'au mai prezentat delegația chiriașilor, cerând ocrotirea guvernului și delegația comercianților cu referire la repausul duminical.

Conferința dlui ministru

Seara la ora 6 dl ministru al muncii a ținut în sala teatrului comunal o conferință „Căntecul vârtelănețelor”, în fața unui public foarte numeros.

După terminarea conferinței la ora 7, dl ministru împreună cu însoțitorii, a asistat la o audiere muzicală, în sala de concert a conservatorului comunal unde dl A. Cirtia, tenor, și dl Mihail profesor de piano au executat frumos câteva bucăți. Amândoi artiști au fost răsplătiți cu aplauze puternice.

La căminul de ucenici

La orele 8 dl ministru a vizitat căminul de ucenici No. 1, de sub conducerea dlui dir. Ștefan Vulpe, unde s'a constatat o curățenie desăvârșită și ordine în întreg aranjamentul. Dl ministru a rămas pe deplin mulțumit de cele constatate și și-a exprimat dorința ca și celelalte căminuri din țară să fie conduse ca și cele din Timișoara.

Dl Vulpe salută pe dl ministru și îl roagă să fie ocrotitorul căminurilor de ucenici, unde se adăpesc viitorii meseriași români.

Banchetul dela restaurantul Ferdinand

La ora 9 seara, a avut loc al doilea banchet oferit în onoarea dlui ministru Trancu-Iasi, de data aceasta de Camera de Comerț și Industrie din Timișoara, la care dl ministru a toastat pentru M. S. Regele Ferdinand și întreaga familie regală. Au mai toastat dñii I. Oprea, președintele Camerei de

Comerț, dr. A. Bogdan, prefectul județului Timiș-Torontal și alții.

Banchetul a luat sfârșit noaptea târziu, când toți cei prezenți s'au despărțat, ducând cu ei acasă gândul și grijile datoriei de mâine...

Duminecă dl ministru a plecat în județ, pentru a vizita mai multe comune.

Cum sunt seduși și înșelați muncitorii

— Ziarul bolșevic unguresc „Munkásélet” din București aduce acuzații mincinoase conducătorilor Casei Cercuale din Arad, care se conformează legii —

Ziarul nostru se ocupă mereu de soartea și tot ce interesează clasa socială a muncitorilor, de diferite ramuri, cari, preocupați și zdrobiți, de munca grea fizică, și din cauza multor încercări otrăvitoare și învrăjbi-toare, din partea exploataților ai sufletelor lor slăbuțe, — nu cunosc legea îndeajuns, din care cauză nu sunt capabili nici a se conduce înspre prosperare ci sunt mereu prada diavolilor ademenitori, cari se susțin prin contribuțiile acestora fiind conducătorii cu pungile înfioate, a așaziselor sindicate unitare.

Aș dori să știu, câți sunt creștini, dintre acești „conducători” ?!

Prea mare pretenție ar fi să întrebăm câți sunt români...

Acești streini „împământeniți” aici la noi, cari cât-u-i ziua se plimbă cu mâinile în sân și mai fac ici colo, câte o gălăție, — să arate că sunt cu drept cuvânt „apostolii” cauzei, — zic aceștia, — profită de orice ocazie și temă, fie aceea cum o fi, o interpretează în așa fel să poată aplica epiletele de „oropsitorii muncitorilor, jefuitorii și belitorii prole-tarilor” etc., toate cari de cari mai rezonante și grave la expresie, cuvinte, cari apoi, excită și descompun sulelele bieților muncitori.

Acești oameni fără suflet, deși poate și u și cunosc legea fac și scriu multe și otrăvitoare, numai ca să... facă ceva și să apară teribili în fața celor seduși de ei.

Astfel acum, în scurt timp una după alta, este atăcată mereu instituția Casa Cercuală a Asigurațiilor sociale Arad, prin diferite acuze mincinoase și prea bătaioare la ochi astfel încât, dacă cineva, numai puțin cunoaște mersul administrațiilor, la oficiile de stat, îndată observă tendința păcătoasă a gazetelor de acest soi, baccilofere, cari nu merită nici măcar a fi lăpădate în gunoi.

În numărul 3 a. c. „Munkásélet”, după o introducere plină de patimă, atacă pe merituosul și conștiinciosul medic Dr. Miron Herețiu dela Casa Cercuală, că a știut să dea tratamentul cuvenit soției lui Kovács Sándor, din fabrica „Marta” și că pentru „examinare” de röntgen, ar fi fost trimisă la Timișoara!

Nemaiopomenită minciună și infamie!

Iată adevărul: Femea din chestiune, după ce a perindat pela toți doctorii din Arad, s'a prezentat la dr. Herețiu, unde i-sa dat tratamentul cuvenit ori, având o boală incurabilă, nici acest doctor nu putea face nimic.

A fost trimisă la Timișoara pe clasa IV-a căci așa prevede legea ungurească, în vigoare și azi la noi, deci nu se putea pretinde că doctorul, medic șeful sau directorul Casei să plătească transportul pe cel puțin cl. I a doamnei din chestiune, s'a procedat dupăcum scrie legea și nu altcum!

E pe notat că deși i-sa explicat femeii că-i strică călătoria și că nici un sens nu are a se expune călătoriilor, persista mereu și cu încăpăținare, ori, doctorul Cozma, medic șeful Casei Cercuale și-a învățat meseria și când i-a refuzat aprobarea călătoriei acestei femei, slăbite din cauza boalei sale incurabile și învechite.

Toate acestea, gazele din chestiune, ca să-și facă reclamă și să se arate că deservește cauza „proletarilor” le comenase spre a putea face închirierea articolului cu, faimoasele motto-uri: uniți-vă proletarilor într'un sindicat unitor, în contra burgheziilor tirani, în contra ofensivei capitaliștilor și alte Caraghioslăcuri!

În cazul de față tiranii burghezi sunt: Drul Herețiu, drul Cosma și conducătorii administrației Casei Cercuale Arad.

Or, lucru știut este că, în consiliul Casei Cercuale sunt reprezentanți ai muncitorilor, cari până acum nici o dată nu au obiectat, sau poate și acești muncitori sunt... burghezi!

Luați-vă numai după „Munkásélet” muncitorilor, că veti ajunge bine!

M.

Serbarea Teologilor ort. din Arad la Pâncota

Domnule rector,

Pentru restabilirea adevăratului adevăr, cu onoare Vă rog a da loc în prețitul dv. ziar, următoarelor:

La cele publicate de dl I. Crișan, dir. școl. în nr. 37 a. c. al prețitului dv. ziar, observ că, dl I. Crișan ca dir. școl., noauă învățătorilor nu ne-a împărțit nici un fel de „rol” ci numai a avizat corp. inv. că, Soc. studenților în Teologie din Arad va da în seara de 6 Febr. a. c. un concert și să sprijinim acel concert luând cu tații parte la acel concert. Atâta tot.

Că, cui i se cuvine mulțumită ceea ce s'a și adus — și cui merit deosebit, o știu mai bine dñii Teologi, cari s'au trudit pentru reușita acestui concert.

Eu nu am cerut recunoștință făcând aceea ce am făcut din inimă curată și dragoste de neam și că totuși nu s'a recunoscut meritul, nu este vina mea și deci nu trebuie să jignească pe nime aceea că, nu s'a adus recunoștință deosebită și acelor cari au lucrat puțin sau poate chiar nimic în scopul adevăratei reușite a concertului.

Este într'adevăr dureros căd cineva se supără recunoscându-să meritul cutărui inv. sau intelectual.

Pâncota, la 19 Februarie 1927.

Sa știă:

Vasile Vlădica,
inv. de stat.

Redacția noastră nu va mai da loc în această chestiune, nici unui rând.

dustria fonografului și aceia a cinematografeiei, amândouă la începutul dezvoltării lor.

Din punct de vedere fonografic, progresul realizat e foarte apreciabil, căci el permite să se înlocuiască cu discuri rigide și în special fragile o bandă de celuloză rezistentă, efimă dacă se compară cu acel al discurilor de azi și de o lungime nemăsurată.

Prin acest procedeu se poate grava pe fiecare față a peliculei, nouă sau uzată, aproape 20 înregistrări. O lungime de 40 m. e suficientă pentru imprimarea bucăților de o durată egală cu a discurilor obicnuite. Ori, 40 m., de film nu formează decât un mic rulo de 0 m. 055 lărgime și 7—8 cm. diametru, adică un obiect foarte redus și care se poate pune lesne în buzunar.

Aplicările practice sunt numeroase E posibilitatea de a se fabrica jucării, cari vorbesc într'adevăr; e scrisoarea vorbită, care devine realizabilă și care se va putea trimite prin poștă.

Din punct de vedere cinematogra-

fic, descoperirea dnei și dlui Johnson permite să se întrevadă într'un viitor scurt realizarea atât de căutată a filmului vorbitor.

Există în adevăr la dreapta și la stânga unei pelicule cinematografice, în exteriorul perforațiilor, suficient loc pentru a se înregistra de o parte vorbele, de alta muzica sau sgomote cu cadența voită. Deasemenea, toate filmele actualmente existente ar putea fi în scurt timp transformate în filme vorbitoare, în fono-filme.

A reamintit istoria acestei descoperiri, despre care s'a spus că va revoluționa industria fonografului și a cinematografului, ar fi să relatăm o lungă serie de sfurtări și suferințe, din care e făcută viața inventatorilor. Într'o pivniță și-au instalat primele aparate dsa și dl Johnson. Ei au cunoscut toate variațiunile și au fost chiar aproape despuiați de fructul muncii lor.

Dna Morton-Johnson, născută Paucan, e Franceză. În acelaș timp când era colaboratoarea soțului ei, ea se străduia să ușureze mizeriile născute

din conflictul european. Din 1915 până la 1919 ea a condus o operă americană prezidată de dna Sharp și grație devotamentului ei, mii de orfani de războiu a fost îmbrăcați și îngrijiți, mamele lor salvate.

Dl Morton Johnson e American. El a fost mobilizat la Paris în armata americană. Pictor de talent, el a obținut înainte de războiu numeroase recompense la saloanele anuale și de 20 ani conduce Cercul artistic american din Paris.

Universitatea franceză, doritoare de a le da un semn de stimă și de interesul ce l poartă lucrărilor lor, La la-vitat să-și urmeze lucrările în laboratorul ei de fonetică experimentală. Ea a făcut și mai mult: cu toată sărăcia ei, le-a oferit ajutorul ei financiar.

HECTOR GHILINI.

Cetiți și răspândiți
Cuvântul Ardealului

Campania minoritară de defăimare a României

— Un articol injurios la adresa țării, din Brassói Lapok —

Odată cu disolvarea Adunării Naționale din Budapesta, contele Ștefan Bethlen a dat cuvântul de ordine exponenților iredenței maghiare din România ca prin publicațiunile zilnice să susțină propaganda de defăimare a României ce se va începe în străinătate, servind în același timp și material „avocașilor umanitariști”, cari susțin campania dușmanilor țării și înscenează reclamațiuni împotriva noastră la Societatea națiunilor.

Ziarul „Brassói Lapok” al conșorțiului Szele Bela — Grunfeld, Kahana, (oficiosul lui Horthy în România) primind acest consemn a început să se execute. Seria articolelor calomnioase a deschis-o prin a cere revizuirea tratatului dela Trianon, înșulându-ne în modul cel mai des-gustător.

Cităm mai jos unele pasagii dintr-un articol pentru a documenta opiniei publice române toleranța autorităților noastre și modul cum abuzează de această toleranță presa maghiară.

Iată ce scrie „Brassói Lapok”:

„Nu fura! Nu numai bani, sau păsări, unelte de lucruri, ci să nu pui

mâna nici pe tezaure străine, să nu furi turme de vite de pe moșiile altora și să nu demontezi nici fabrici... să nu ocupi nici domenii și nici provincii întregi...”

„In zilele de pace autoritățile Statului (!) au creiat un vârtej fără fund prin tratamentul brutal aplicat minorităților prin întemnițări, bastonări, rechiziționări, impuneri legale și primirea de miză”.

„Pe noi minoritățile ne poate mângâia, știrea, că de mâinile noastre nu se lipește nici un strop de sânge și nici o avere străină”.

„Așa dar noi ne vom reface. Cren-gile ciuntite cresc din nou, când pomul este sănătos”.

„Întreb cu respect: nu ar fi timpul să se revizuiască multe rechiziții, ocupațiunea, reforma agrară, suflutele, dispozițiunile și legile cari ne sugrumă cultura?”

Cele de mai sus au apărut, dar nimeni nu a înțeles să ia vre-o măsură pentru a se aplica sancțiunile legii.

Pactul cu minoritarii a legat mâinile guvernului

Grozăvescu a părăsit și Aradul... pe veci

În ziua de 20 Februarie a. c. seara la ora 6 a intrat acceleratul de Curtici în gara Arad, aducând corpul neînsușit al Ceii, care a fost fata noastră și a lumii întregi, care era icona fidelă și desăvârșită al omului, căci din clipele trăite și petrecute în sânul prietenilor și pe bioă, a voit în totdeauna să redeie din simțuri tot ce-i mai sublim, înălțător și frumos cu desăvârșire.

A sosit la noi omul care, a trăit cu atâtea și atâtea suflute în pieptu-i, care a știut să alunge dorul, durerea, mahnirea și... poate și iubirea nebună, prin darul său Dumnezeu — vocea — și a plecat pe veci și dela noi...

Primoasa și impresionata vorbire a domnului deputat C. Nedelcu, și-a găsit răsunetul în suflutele înrăstărilor prezenți și din adâncul inimei s'a jeliut o comoară pierdută — filomela noastră — care din colivia sa, lumea mare, a ajuns a fi închis nelocunjurat, neamirat de nimeni între cele patru biăni, unde toate simțurile se unesc, se contopesc... pe vecie.

Prohodul, precum și serviciul divin, oficiat de Sf. Sa părintele Popovici I.

a mângâiat tristețea noastră, aducându-ne aminte că suntem nedrepti față de Atotputernicul, când plângem după nemurire... toți îl vom urma pe marele nostru artist!

Județul și orașul Arad, prin persoana dlui prefect de județ V. Boneu și dr. Șt. Angel și-a depus semnul ultimului salut, coroana de lauri înfrumusețată cu treicolorul românesc, coloarea sufletului celui plecat dintre noi.

„Tie, care ai fost fata neamului, jud. și orașul Arad” — astfel sună inscripția pe banda tricoloră de pe coroană.

Mama îndurerată a marelui tenorist nu avu puterea a părăsi vagonul, nu mai avu putere să vadă înrăstarea neamului reprezentat, în mulțimea tristă, care poate nu de mult în trecutul apropiat îl ovaționa pe cel mort, din adâncul inimei cu o admirație de nedescris.

Și... trenul pleacă, urmat de melodia dulce a prohodului...

Marele Grozăvescu și-a făcut ultima vizită, în orașul Arad.

Adio maestre! Națlunea Te va păstra în veci în amintirea ei!

M

Iarăș dl Panait Istrati

Născut în atmosfera internațională din porturile noastre, după tată grec, după mamă probabil bulgar, dar născut pe pământul românesc, dl Panait Istrati stabilit astăzi la Paris într-un confort plătit de Internațională, iar aruncă cu noroiu în pământul unde a văzut mai întâi lumina soarelui. Nepunând trăi în această țară unde cu puțină muncă putea să-și asigure un trai, după ce a fost hamal, bragagiu colindă tot Orientul, și iată-l astăzi mare prozator român, scriind pe franțuzește la Paris.

Scriitorul proletarietului după-cum îl numește prietenul și criticul dsale, dl Sanblievici și cel mai mare prozator român, după cei dela „anumita presă”.

Dl Panait a început atacurile împotriva noastră prin distrugerea lui Eminescu. Nu-i convenea dsale figura măreață a lui Mircea cel Bătrân din Salira a III-a și mai puțin satira vehementă și necruțătoare la adresa greco-bulgărimii ce sugera seva țării, Eminescu trebuie aruncat „la fier vechiu” spune dl Panait.

Da, îl vom lăsa pe Eminescu și vom citi proza dsale, îmbibată de toate perversitățile scârboase ale Orientului, vagabondat de dl Panait. Dar dânsul nu este numai literat, este și om politic — se înțelege mare uma-

nilarist — și scrie broșuri și prefețe pentru „Comitetul de apărarea victimilor, teroarei albe din Balcani” și pe tema asta dărbăie la injurii, la invective și minciuni, despre asasinatelor și crimele ce se comit la noi sub protecția regalității și a teroarei albe.

Dela un străin parcă nu iei așa în seamă injuriile ce-ți aruncă dela distanță, dar dl Panait Istrati care spune, că vrea să-și odihnească oasele, în pământul unde își doarme somnul de veci mamăsa, pe care spune c'a iubit-o, nu crede oare că acest pământ pe care-l baljocorește, nu-l va primi nici mort?

Iar până atunci îi datorăm toată compătimirea împreună cu disprețul nostru, ce se cuvine unui om, care se face unealta celor mai înverșunați dușmani ai țării noastre.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

INFORMATIUNI

Atenție

Azi în 22 Februarie va fi în sala mare a Palatului Cultural, concertul celebrei suprane Ana D'Artez — Moga Georgescu. Dsa va cânta în beneficiul orfanilor de războiu din localitate. Bilete la papetăria Sándor, și seara la cassă. Orice bun român, și amator de muzică adevărată, să ia parte la acest frumos concert.

Balul Roșiorilor

Grandiosul bal al Reg. I Roșiori din Arad, ținut în ziua de 19 Februarie a. c. în saloanele hotelului „Central” a avut un mare succes, atât moralicește cât și materialicește. Toată elita din Arad a luat parte la acest bal grandios, petrecându-se în cea mai bună dispoziție până în zori.

Între cei invitați, am remarcat pe Doamna: Boneu, dna gen. Prodan, dna baron Popp, dna Nopcea, dna căp. Trofin, dna dr ispravnic, dna lct. Mazilu, dna Mateescu, dna col. Păunescu, dna col. Georgescu, dna locl. Bălcesli, dna Păscuți, dna căp. Fortunesco, dna dr Halmăgean, dna maior Ioanovici, dna col. Mardan, dna Andrényi, dna Trofin, dna maior Chirilop, dna căp. Milache, dna căp. Limburg, dna dr Pinea, dna Feier, dna căp. Ionescu, dna loc. Nicolae, dna dr Németh, dna Iacobi, dna Stauber, dna Hegedüs, dna Biby, dna Delmediko, dna dr Olasz, dna Paguba, dna ing. Ambrus, dna ing. Padeanu, dna maior Bratoianu, dna Szabo, dna Bugaru, dna maior Tudose, dna maior Săvoiu, dna Hanzu, dna col. Vătășanu, dna loc. Tabacu, dna dr Gabor, dna Georgescu, dna Deutsch, dna maior Marinescu, dna loc. Atanase, dna Schreyer, dna dr Lukács, dna Vasilescu, dna Mann, dna căp. Constantinescu, dna Iust, dna căp. Albescu, dna Bodnar, dna loc. Lascu, dna locl. Anghelici, dna Petrescu, dna Koch, dna Doman, dna Farkas dna Nedelcu, dna Borsan, dna căp. Vasu, dna Stanich, Domnișoarele: Baby Ștefănescu, Anzi Becka, Elly Becka, Lippich Nora Bodnar Klara, Ziganiti Lia, Ardelean Rozalia, Perietanu Mica, Paguba Alhene, Deutsch Klara, Moga Bubi, Lucuția Lucia, Nedelcu Mimi, Damanov M. Viorica Pal, Marinescu Leontina, Olga Szende, Arthuria Szende, Irina Kallos, Kiss Rozalia, Lonji Vaininger, Marinka Hajos, Magdalina Pongrácz, Lili Farkas, Brădean Magdalena, Margareta Stauber, Deutsch Böske, Deutsch Klara și alții.

Balul șvăbesc

Tradiționalul bal al șvabilor din Arad și jur ținut în ziua de 19 Februarie a. c. la Crucea Albă a avut un succes colosal. Începând de după masă la orele 5, îmbrăcați în costumele lor naționale, decorați cu flori lângă acordurile muzicii proprii au trecut prin oraș, apoi la Prefectură și Primărie unde au făcut manifestajii de simpatie dlui V. Boneu pref. județului Arad și dlui dr. Șt. Angel, primarul orașului.

Seara la orele 9 și-a luat începere balul și sala mare a hotelului Crucea Albă a fost plină, tixită de părechi vesele, cari dansau cu entusiasm dansurile lor tradiționale polca, mazurca etc. Este unicul bal la care s'au omis dansurile „lumești” charleston, black-bolton etc. și noi, din partea noastră îi felicităm pentru aceasta altitudine demnă de laudat. Balul a luat sfârșit în zorii zilei, în cea mai bună dispoziție. Între cei prezenți am remarcat pe dl V. Boneu prefectul județului Arad și dl dr. Ștefan Angel primarul orașului.

Pe Marea Neagră s'a deslănțuit

un uragan monstruos și stațiunile Radio a primit foarte multe semnale de pericol și pentru salvare. Nici unul din vapoarele așteptate nu au sosit în port.

Valurile mării au rupt digurile și au inundat depozitele de mărfuri. Pa-gubele sunt enorme.

Vaporul Durostor

a fost salvat și adus în portul Constanța, lucrările pentru salvarea vasului împăratul Traian continuă.

Legături comerciale între România și Palestina

Camera de Comerț și de industrie din Arad aduce la cunoștință generală, că toate informațiunile referitoare la legăturile comerciale între România și Palestina, se dau în biroul Camerei de Comerț.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Marți: Prințesa circului, operetă. Începutul la orele 8 seara.

Miercuri: Orlov, operetă. Începutul la orele 8 seara.

Joi: Schimb de femei, comedie. Premieră, începutul la orele 8 seara.

Vineri: d. m. la orele 3 și jumătate operetă „Vânăt'n goană” prețuri jum. Seara la orele 8 reprezentație românească.

Sâmbătă: d. m. la orele 3 și jum. comedie „Cazul băiatului Nosty cu Maria Toth. Prețuri jum. Seara la orele 8 și jum. opereta Chopin.

Cinema Apollo.

De azi până Joi seara „Nunta roșie”.

Începutul reprezentațiilor la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate, și la 9 seara.

Cinema Urania.

De azi până Joi seara, „Birja No. 15”.

Începutul reprezentațiilor la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și la 9 seara.

CINEMA ELISABETA.

Azi, Marți d. m. orele 2 1/2, 4 1/2, 7, 9 1/2 și mâine Luni d. m. orele 4 1/2, 7 și seara 9 1/2

Gösta Berling

după marele roman al scriitorilor Selma Lagerlöf. — Film momental în două părți și 14 acte. În rolul principal cei mai renumiți actori ai teatrului suedez Jenny Haselgvist, Greta Farbo și Lars Hansen. — Amândouă părțile se vor rula odată.

Vine: Lumea scufundată.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 350—1927.

659

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 10 a. m. se va da în întreprindere pe calea licitației publice tăierea spinilor de pe imasurile alăturate în comuna Cetatea.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 74—83 din legea contab. publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Haine (blouse) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricoturi (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245

La începutul lunii Martie permutăm prăvălia noastră viz-a-viz de Primăria oraşului **FRĂȚII APPONYI** Din cauza permutării prețuri foarte reduse

Primăria comunei Podgoria.

Nr. 217—1927. 644

Publicațiune.

Primăria comunei Podgoria, defige pe ziua de 21 Martie 1927 licitație minuendă, referitor la furnizarea unei mașini de scris.

Ofertele, cari se vor înainta la adresa primăriei, vor menține pe plic »Oferta la No. 217—1927.«
Podgoria, la 7 Febr. 1927.

Primăria.

Clubul Sportiv Român Gloria CFR

No. 3—1927. 652

Publicațiune.

Să pune la licitație publică închirierea restaurantului de pe terenul sportiv Gloria-CFR. Ofertele închise și sigilate să vor înainta până la 1 Martie 1927 ora 12 la președintele Clubului Sportiv Român Gloria-CFR. Direcțiunea de Exploatare CFR, etaj I. ușa 4, unde să afle și condițiunile de închiriere.

Presedenția.

Ministerul Justiției
Comisiunea de Naturalizări.

—oo—

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Lehner Victor, supus maghiar, dorind a deveni cetățean român cu onoare Vă rog binevoiti a pune in curs procedura de naturalizare și a da loc formalităților impuse de lege. Am onoare a alătura actele trebuitoare. Primiți asigurarea deosebitului respect ce vă păstrez.

LEHNER VICTOR,

Bulev. Regele Ferdinand
666 No. 13. Arad.

Primăria comunei Șepreuș.

Nr. 69—1927. 655

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că licitațiile publice în No. 28 a ziarului »Cuvântul Ardealului« referitor la arendarea dreptului de târg și în No. 27 referitor la confecționarea hainelor de polițist nu se va ține în ziua de 18 și 25 Februarie 1927.

Șepreuș la 15 Febr. 1927.

Notar: PUTIN.

Primăria comunei Șepreuș.

No. 71—1927. 654

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință gen. că în ziua de 31 Martie 1927 la orele 10 a. m. în localul Primăriei Șepreuș se va ține licitație publică pentru arendarea dreptului de târg a comunei Șepreuș pe anul 1927.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Șepreuș la 19 Ianuarie 1927.

Primăria.

Societatea Anonimă Română

pentru Intreprinderi Industriale și Financiare (Domeniul Păncota)

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) No. 19,
Etajul I. — Telefon No. 312, 610.

Recomandă pe lângă expedierea promptă pe linia tramvaiului Arad-Podgoria lemne de fag, cer și ulm de I-a calitate, pari pt. vie de 7 șucuri, stâlpi pentru garduri, precum și orice fel de materiale aparținătoare industriei lemnului. 626

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâta oboseală și să cerceteze depozitul fabricii KLUG din Aradul Nou lângă podul Muzeului. 621

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineața până seara. Hidroterapie: baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

KNAPP

Învopsește și curăță haine. — Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”!**Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.**

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caldorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:

Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor

din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenziile etc.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționaleal doamnei **Cristina Săbau**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lîngerle etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză. 1

Pentru 10 ani, garantați prin introducerea în cartea funduară

Îți poți asigura o locuință modernă cu patru camere și dependințe, construite mai nou în formă de casă particulară **sistem englezesc** Arad, Str. Ioan Calvin și curba Piața Impăratul Traian Nr. (fostă Piața Atila), 3 minute din centrul orașului dela Teatru. E recomandabilă pt. familiile cari au afaceri comerciale și birouri, ori celor cari vor să se stabilească aici în Arad. Se vor închiria șase locuințe, construite după sistem englezesc, cu chirie anuală de Lei patruzeci mil. Chiria pentru zece ani se va plăti în patru rate. — Informații detaliate precum și vederea planului la 639

dl architect **ALEXANDRU GRAF**, Strada Ioan Calvin
Nr. 12 — Arad.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 346—1927. 658

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 10 a. m. se vinde prin licitație publică gunoiul adunat la grajdul taurilor din această comună.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 70—83 din legea contab. publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 349—1927. 657

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 11 a. m. se va ține o licitație minuendă pentru cumpărarea unui tulumbe de incendiu, sistem modern și de capacitate mare.

Licitația minuendă se va ține în conf. cu art. 72—83 din legea contab. publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Primăria comunei Podgoria.

Nr. 214—1926. 646

Publicațiune.

Primăria comunei Podgoria, publică licitație minuendă pe ziua de 21 Martie 1927 la ora 10 a. m. pentru furnizarea alor 3 vagoane de lemne, necesare primăriei, pe anul 1927.

Licitația se va ține în localul primăriei, conform legii contabilității publice, cu oferte închise și sigilate.

Podgoria, la 9 Febr. 1927.

Primăria.

Primăria comunei Podgoria.

Nr. 213—1927. 645

Publicațiune.

Primăria comunei Podgoria, vinde prin licitație publică în ziua de 21 Martie 1927 la ora 11 a. m. gunoiul dela vitele de reproducție

Ofertele închise și sigilate se pot înainta în decursul orelor de serviciu; prețul de strigare este 10.000 Lei zis zecemii Lei.

Podgoria, la 9 Febr. 1927.

Primăria.

Primăria comunei Tipar.

Nr. 26—1927. 656

Publicațiune.

Primăria comunei Tipar în baza deciziunii Prefecturii Arad Nr. 32751—926, publică licitațiune pentru înlocuirea fișelor de cadastru circa 700 buc., cu fișe scrise în limba statului.

Licitația va avea loc la primărie în ziua de 20 Martie 1927 la orele 9 a. m.

La licitație se poate concura numai cu oferte închise și sigilate.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contab. publice.

Tipar, la 17 Febr. 1927.

Primăria.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 347—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 11 a. m. se va ține o licitație minuendă pentru lăfărea în cămină necesare garzilor comunali, constătătoare din: 6

tale de iarnă, 6 buze, 6 pantaloni, 6 perechi cisme, 6 bocanci, 6 chipie, 6 bluze vară și 6 pantaloni de precum și o manta de iarnă bluză, o pereche pantalon iarnă, o bluză și o pereche taloni de vară, o pereche o pereche bocanci și un chipie șeful de guarzi comunale.

Licitația minuendă se va în conformitate cu art. 72 din legea contabilității publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 348—1927

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 11 a. m. se va ține o licitație minuendă pentru lăfărea vagoane lemne de foc necesare primăriei, notarului și școlii din comună.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 353—1927.

Publicațiune.

Pentru ocuparea a 6 posturi de guarzi comunali și a post de șef de guarzi comunali pentru comuna Cetatea se poartă concurs.

Retribuțiunile sunt cele puse în bugetul comunei.

Cererile, certificatele de moralitate, naționalitate, dovada împlinirii serviciului militar, certificatele absolvirii cursului primar se vor înainta până la ziua de 21 Martie 1927 Primăriei comunei Cetatea.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Primăria comunei Cetatea.

Nr. 352—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în 28 Martie 1927 la ora 10 a. m. se va da în închiriere pe calea licitației pământurile comunale pe anul 1927.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cetatea, la 10 Febr. 1927.

Notar: Popoviciu. Primar: Mara.

Insertii se prim
a Administrația ziarului